

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму
«Українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література
галузі знань 03 Гуманітарні науки
(Дніпро, 2022 рік)

Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології, у сучасному глобалізованому світі є важливим завданням гуманітаріїв.

Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем «Філологія за спеціальністю 035.01 Українська мова і література, яка реалізується у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка», спрямована на формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації українською мовою.

Метою освітньо-професійної програми є підготовка фахівця-професіонала на принципах академічної доброчесності, загальнолюдських цінностей, національної ідентичності – інтелектуальну, інформовану, інноваційну, креативну, самоідентифіковану, інтегровану в суспільство майбутнього особистість. Сформувати мовну особистість, компетентну в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням, перетворенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів (як із науково-дослідною, критичноаналітичною, так і з прикладною метою), здатну організувати ефективні комунікації українською мовою в культурно-просвітницькій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

Програма складена грамотно, чітко й логічно структурована. У ній визначено фокус освітньої програми, висвітлено повний перелік обов'язкових освітніх компонентів (180 кредитів), який розподілено на освітні компоненти, що уналежнено до циклу загальної (30 кредитів) і спеціальної підготовки (210 кредитів). Цикл спеціальної підготовки складається з базових дисципліни за галузю знань, фахових освітніх компонентів за спеціальністю, спеціальних освітніх – за освітньою програмою, практичної підготовки за спеціальністю та атестації здобувачів вищої освіти.

Освітньо-професійна програма уможливорює формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір освітніх компонентів в обсязі, визначеному нормативними документами (60 кредитів). Імпонує запропонована модель забезпечення вибірковості – перелік ОК без пропонування їхніх назв. Вибіркова частина визначається завдяки вибору здобувачами навчальних дисциплін із запропонованого переліку.

Позитивне в рецензованій освітньо-професійній програмі убачається у запровадженні трьох практик – фольклорної, пізнавально-мовленнєвої та педагогічної (18 кредитів), що сприяє попередній фаховій підготовці та підвищує рівень фахової підготовки майбутнього бакалавра філології за спеціалізацією «Українська мова та література».

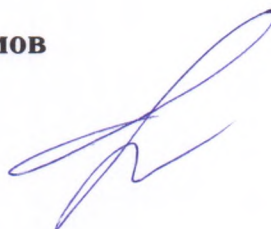
Навчальні освітні компоненти відповідають предметній області спеціальності 035.01 Українська мова та література. Вони мають достатній обсяг кредитів для їх засвоєння й здатні задовольнити освітні та кваліфікаційні потреби здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Загалом є підстави вважати, що освітньо-професійна програма «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література галузі знань 03 Гуманітарні науки, укладена з урахуванням вимог

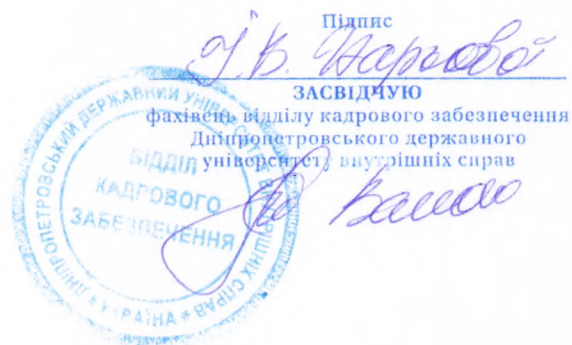
чинного законодавства і може бути рекомендованою для упровадження в освітній процес.

Освітня програма вможливує досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти.

**Рецензент –
доктор філологічних наук, доцент,
професор
кафедри українознавства та іноземних мов
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ**

І. В. Царьова

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму
«Українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література
галузі знань 03 Гуманітарні науки

(Дніпро, 2022 рік)

Підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання та практичні проблеми в галузі філології, сьогодні на часі. Це діяльність, пов'язана з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації. Сучасний фахівець повинен бути компетентним у діяльності, пов'язаній з розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

У представленій освітньо-професійній програмі враховані суспільні виклики та запити, сфокусовано увагу на філологічному складнику під час визначення необхідних компетентностей та результатів навчання, зокрема здатності використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку історії української літератури (*21,5 кредити*), сучасної української літературної мови (*21,5 кредити*), а також знання про тенденції розвитку історії зарубіжної літератури (*12 кредитів*).

Унікальність запропонованої освітньої програми полягає у реалізації концепції студентоцентрованого навчання, вирізняється гуманістичним підходом, що враховує, з одного боку, особливості регіональних потреб суспільства у визначенні практичної ролі лінгво- та літературного краєзнавства на тлі сучасної культури, репрезентації різнобічних аспектів дослідження художньо-естетичного світу мови й літератури Придніпров'я. З іншого боку, програма зацентрована на проведенні аналізу та синтезу індивідуальних мовленнєвих дискурсивних практик в українській мові та літературі, формуванні

мовної свідомості, діяльності майбутнього фахівця як мовної особистості, спроектованої на розуміння та психолінгвістичний аналіз мовленнєвої поведінки індивідуума, розвиток комунікаційної культури. Поєднання саме цих аспектів уможлиблює забезпечення кваліфікованими фахівцями Придніпровський регіон, які не тільки володітимуть фаховими філологічними компетентностями, але й матимуть загальне теоретичне підґрунтя.

Примітним є те, що освітня програма враховує вимоги потенційних роботодавців при формуванні спеціальних освітніх компонентів за освітньою програмою – літературне краєзнавство, психолінгвістика, сучасна українська література Придніпров'я. Швидка інформатизація, соціально-політична ситуація передбачають підготовку мобільних фахівців широкого профілю, ерудованих у галузі сучасних тенденцій розвитку української філології, що вміють організувати комунікацію різного рівня.

Структура та зміст освітньо-професійної програми засвідчують розуміння розробниками актуальних проблем сучасного літературознавства та мовознавства. Усі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, відповідають сучасним запитам щодо підготовки фахівців, розвивають ключові компетентності, враховують вимоги сучасного світу.

Представлена освітньо-професійна програма дає змогу здобувачеві вищої освіти сформувати інтегральну компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Форми та методи навчання й підсумкового контролю відповідають вимогам академічної доброчесності.

Рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література галузі знань 03 Гуманітарні науки має необхідні структурні та змістові складники, відповідає основним критеріям якості вищої освіти, а також сучасному рівню розвитку філологічної науки та може бути рекомендована для впровадження в освітній процес Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»

Рецензент –

старший науковий співробітник

музею «Літературне Придніпров'я» –

відділу Дніпропетровського національного

історичного музею імені Д. І. Яворницького

С.М.МАРТИНОВА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Українська мова і література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю **035 Філологія** предметною спеціальністю **035.01**
Українська мова і література галузі знань **03 Гуманітарні науки**

(Дніпро, 2022 рік)

Стратегічний розвиток нашої держави зумовлює суттєві зміни в усіх сферах суспільства, зокрема й у галузі освіти. Нинішні пріоритети державної політики в галузі 03 Гуманітарні науки, орієнтують ЗВО на підготовку фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими фаховими компетенціями, здатними до самореалізації та саморозвитку.

Освітньо-професійна програма за спеціальністю 035 Філологія предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література галузі знань 03 Гуманітарні науки сформована як система загальних компетентностей та програмних результатів навчання для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Рецензована освітньо-професійна програма містить: профіль, обов'язкові компетентності, нормативний зміст підготовки, сформульований у термінах навчання, розподіл результатів навчання за освітніми компонентами, розподіл обсягу програми за освітніми компонентами, структурно-логічну схему та матриці відповідності.

Освітньо-професійна програма визначає теоретичний зміст предметної галузі, що становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології. Методи, методики та технології охоплюють загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.

Освітньо-професійна програма загалом охоплює програмні компетентності, що визначають здатність випускника за освітнім ступенем

бакалавра успішно провадити професійну діяльність згідно зі здобутою кваліфікацією. Програмні компетентності розподілені на загальні й фахові відповідно до профілю програми. Фахові компетентності мають практичний характер, вони специфічні для цієї програми й окреслюють зміст підготовки фахівця.

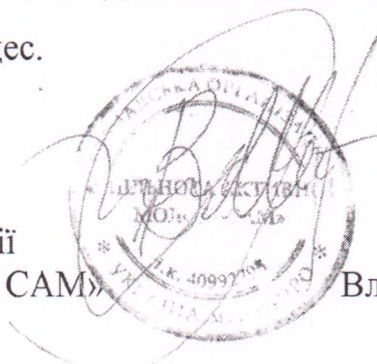
Сильну сторону освітньо-професійної програми окреслено цікавими філологічними практиками в достатньому обсязі - фольклорна (6 кредитів), пізнавально-мовленнєва (6 кредитів), педагогічна (6 кредитів). Послідовність проведення практик також не викликає сумнівів. У майбутньому вони забезпечать здобувачам вищої освіти успішне працевлаштування. Безперечним позитивним аспектом цієї програми є можливість проходити практичну підготовку з одного боку, у НТУ «Дніпровська політехніка» - Центрі культури української мови імені Олеся Гончара, Лабораторії етнографічних досліджень, з іншого – провідних установах Придніпров'я – Дніпропетровському національному історичному музеї імені Д.І. Яворницького (музей «Літературне Придніпров'я»), музеї «Шахтарської слави» ШУ «Тернівське», історико-краєзнавчому музеї імені О. Ковалю (м. Підгороднє), бібліотеках, обласних радіо і телекомпаніях та ін. , що забезпечує формування здобувачем індивідуальної траєкторії розвитку, даючи змогу набувати спеціалізованих компетентностей щодо освітньої діяльності в галузі української філології.

Варто відзначити, що освітньо-професійною програмою «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачене студентоцентроване навчання, самонавчання, інтерактивне навчання, проблемно-орієнтоване, діалогічне, індивідуальне навчання. Також передбачене викладання у формі лекцій, мультимедійних презентацій, практичних занять різного типу, самостійного навчання, науково-дослідної роботи, консультацій, онлайн-консультацій, з використанням дистанційних платформ «Офіс 365», Teams, Zoom. Всі ці форми є особливо важливими в умовах сьогодення і

уможливають якісну фахову підготовку та сприяє підвищенню рівня фахової підготовки майбутнього бакалавра філології за спеціалізацією «Українська мова та література».

Рецензована освітньо-професійна програма «Українська мова і література» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія предметною спеціальністю 035.01 Українська мова і література галузі знань 03 Гуманітарні науки, укладена відповідно до Стандарту вищої освіти, з урахуванням вимог чинного законодавства і може бути рекомендованою для упровадження в освітній процес.

Рецензент –
Голова громадської організації
«Спільнота активної молоді – САМ»

Владислав МЕЛЬНІЧУК